MPCD Magazine

RIVEN

Emulator update

Windows Commander

Ledenvergadering 1998

p.n.o.t.k.

NestorBASIC

Tips & Trucs

Rebirth

Jaargang 8
Nummer 32
April/Mei 1998

MCS Meijers Computers & Software

Multimedia, Computers en supplies

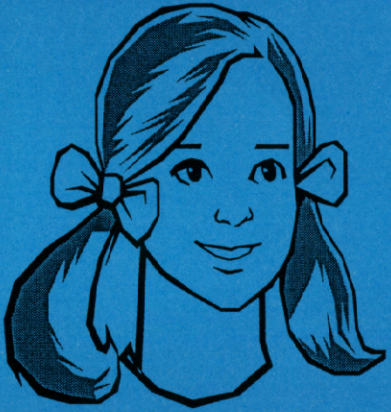

Jeugd software & kinderen supplies

U kunt bij ons terecht voor:

Software voor kinderen vanaf 3 tot 14 jaar. Zoals educatief, inkleur en print software en natuurlijk ook spellen.Supplies zoals kindermuisjes muismatjes met stripfiguren, en andere leuke ideeén voor uw kinderen en de computer

(En natuurlijk ook voor computer-systemen en printers)

Adres:
Slangenburg 138
3328 DR Dordecht

Tel:078-651156(na 18.00)
fax: 078-6512648
Antw. App. :078-6512648

Colofon

Voorzitter
Eric Blaak, 06-53737108
(Eric@ebprod.demon.nl)

Penningmeester
Hans Meijers, 078-6511156
(mcs@cybercomm.nl)

Secretaris
Edgar van Waardenburg, 078-6734398
(0518993@PTFE22.hro.nl)

Bestuursleden
Arjan Steenbergen, 078-6146378
(A.Steenbergen@inter.nl.net)
Bas Vijfwinkel
(bas@isc.kyushu-u.ac.jp)

Correspondentieadres
MSX & PC Club Drechtsteden
Slangenburg 138
3328 DR Dordrecht
Tel. 078-6511156

Donatie & Contributie
Giro 72.46.96
Rabobank 159.81.84.78
t.n.v. MPCD, Slangenburg 138,
3328 DR, Dordrecht

Redactie
Arjan Steenbergen (zie boven)

Vaste medewerkers
Sandy Brand
Bas Vijfwinkel
Edgar van Waardenburg
Eric Blaak

Inzenden materiaal
Arjan Steenbergen
Mauritsweg 11
3314 JG Dordrecht
A.Steenbergen@inter.nl.net

Copyright ©1998
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of gepubliceerd worden zonder bronvermelding.

Internet
Het adres van MPCD Online is:
http://members.xoom.com/ArjanS
(let op hoofd- en kleine letters)

Inhoud

Voorwoord 4
p.n.o.t.k. 4
R I V E N 5
Emulator update 8
Windows Commander 3.50 10
Notulen ledenvergadering 1998 .. 13
Rebirth 16
NestorBASIC 19
Tips & Trucs 21

Agenda

April

17	clubavond
25	MSX beurs in Tilburg

Mei

1	clubavond
15	clubavond
29	clubavond

Juni

12	clubavond
26	laatste clubavond

...vakantiestop...

September

4	clubavond

Voorwoord

Beste computervriend(inn)en,

Nu na 31 afleveringen geen voorwoord van Hans Meijers, maar van mij, Eric Blaak, de nieuwe voorzitter van de club. Dit is ook tevens het laatste voorwoord dat u in dit clubblad zult lezen. Mijns inziens kan deze pagina namelijk beter voor artikelen gebruikt worden. U kunt alles over de laatste bestuurswijzigingen lezen in de notulen van de ledenvergadering op pagina 13. Ik hoop u binnenkort te zien op één van de clubavonden!

Eric Blaak
Voorzitter

---

p.n.o.t.k.

Gratis advertenties voor MPCD leden.

Te koop: flatbed scanner, Z/W, 300DPI, met interfacekaart, fl.100,=. Tel. 078-6146378 (Arjan, na 18:00)

Te koop: originele IBM XT met hercules scherm, 10MB hardisk en 5,25" drive. Vraagprijs: 2 lege cdr's. Tel. 078-6146378 (Arjan, na 18:00)

Gezocht: oude en nieuwe synthesizers, drumcomputers, samplers, effectapparatuur e.d. Tel. 078-6146378 (Arjan, na 18:00)

Stuur je advertentie naar Arjan Steenbergen, A.Steenbergen@inter.nl.net of Mauritsweg 11, 3314 JG, Dordrecht. Niet-leden betalen fl.2,50.

This line was written by keypress

RIVEN

The Sequal To Myst

De verwachtingen waren hooggespannen toen de opvolger van het beroemde spel Myst gelanceerd werd. Riven stelde niet teleur. Het is een fantastisch mooi spel en een waardige opvolger van Myst.

Riven is een point 'n click adventure. Je hoeft geen lenige vingers of een goed reactievermogen te hebben. Je moet wel logisch kunnen denken en over één werkende hand beschikken om de muis te kunnen bedienen.

Boeken

Het principe van Myst en Riven draait om een speciaal soort boeken. Het zijn boeken waarmee je naar verschillende tijden ('Ages') en werelden kunt reizen. In Riven moet je een aantal van deze boeken verzamelen om zodoende iemand te kunnen bevrijden.

Eilanden

Riven is de naam van een groep eilanden. De eilanden bestaan niet echt, het is een fantasie wereld. Ik zeg het maar even, want als je de beelden in het spel ziet zou je zweren dat het allemaal echt is. Met behulp van de muis klik je jezelf een weg door Riven. Door allelei puzzels op te lossen baan je je een weg door de eilanden. Je kunt van eiland naar eiland met een achtbaan-achtige constructie. Dit is werkelijk schitterend om te zien. Hoewel het spel voornamelijk uit plaatjes bestaat zit er ook enorm veel animatie in. Iedere

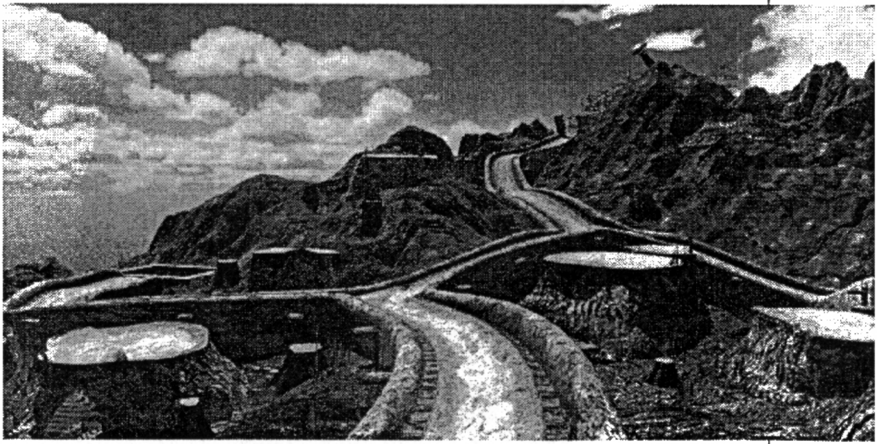

handeling die je uitvoert (behalve lopen) wordt in een animatie (Quicktime movie) weergegeven. De combinatie van bewegende en stilstaande beelden is werkelijk schitterend.

Geluid

De muziek en geluiden in Riven zijn werkelijk subliem, zowel wat muziekale kwaliteit als geluids-kwaliteit betreft. Ze ondersteunen de beelden perfect en scheppen een mysterieus sfeertje. De ge-luidseffecten klinken behoorlijk vol en ruimtelijk.

Optimaal

Riven is echt een spel wat je in het donker moet spelen, met een paar stevige speakers om je heen. Dan geniet je optimaal van de sfeer die het spel probeert te creeeren.

Het draad-model en het uiteindelijke plaatje in het spel. Voor de renderings werd SoftImage gebruikt.

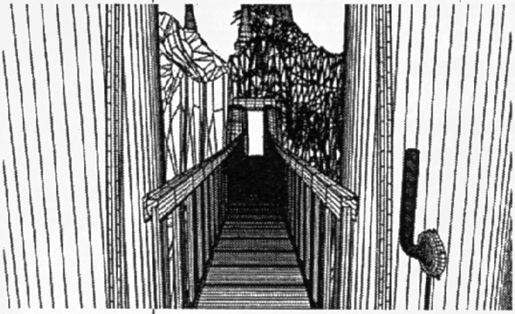

Met zo'n apparaat leer je op Riven tellen. Ze hebben dan ook een eigen talstelsel, gebaseerd op het getal vijf.

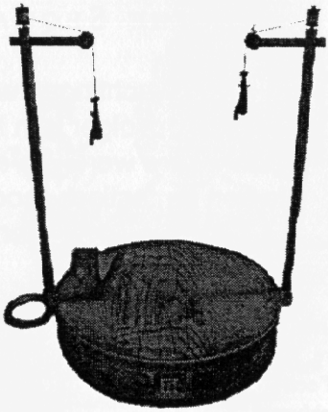

Systeemeisen

Riven is er voor Windows en MacIntosh computers. De sys-teemeisen zijn minimaal een P100, hicolor VGA kaart en 75 MB diskruimte. Voor de mooiste animaties en beelden is een goede videokaart en een stevige Pentium wel aan te raden.

Conclusie

Myst heb ik nooit gespeeld, maar na het spelen van Riven ga ik dat toch maar eens doen. Hou je niet van actiespellen, dan is Riven een must. Hou je wel van actiespellen dan is Riven ook een must want het is gewoon een verschikkelijk mooi (klinkend) spel. De prijs is stevig (fl. 109,95), maar dat zijn de 5 cdrom's zeker waard.

Arjan Steenbergen

Als je heel stilletjes loopt kan je deze twee dieren zien liggen op een steen op het strand.

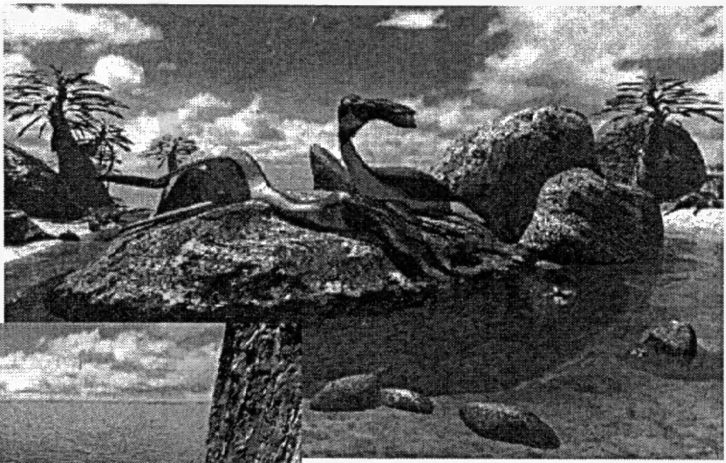

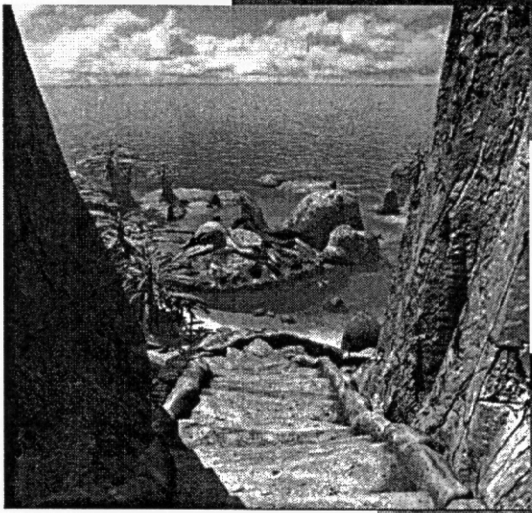

Als je deze trap afloopt zie je de bovenstaande dieren liggen zonnen. Beweeg je niet als de dieren bewegen, want dan zwemmen ze gauw weg.

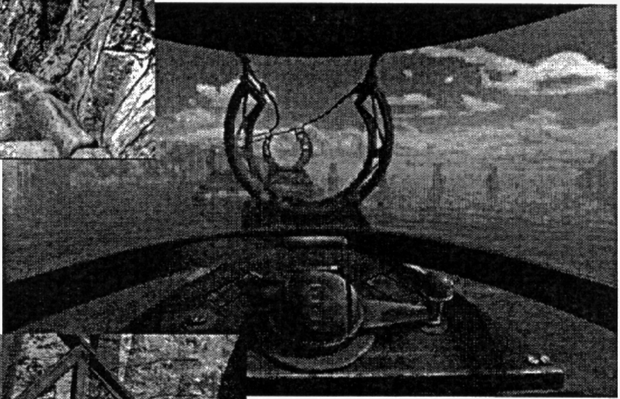

Een plaatje uit de cockpit terwijl we van het ene naar het andere eiland zoeven in een soort achtbaan.

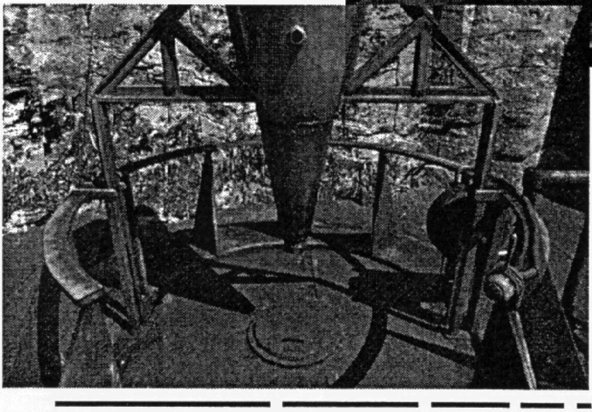

Het allerlaatste onderdeel uit het spel. Deze kom je echter al helemaal in het begin tegen. Zoek de code...!

Emulator update

Het is weer de hoogste tijd op de zaken voor wat betreft de MSX emulators op een rij te zetten. Er zijn updates maar ook een paar nieuwkomers!

Update: MSX4PC

Op de Millennium cdrom's van MCCM staat de laatste versie van MSX4PC. Dit is versie 4.0. Deze is op een aantal punten aangepast zodat deze ook vanaf cdrom kan werken. Ook enkelzijdige disk-images worden nu ondersteund. Op de cdrom staat tevens de C source van de complete emulator.

Update: fMSX

Versie 1.6b1 van deze MSX2 emulator is op dit moment de laatste versie. Nieuw is onder andere de mogelijkheid om screenshots te maken. De ms-dos versie van Marcel de Kogel is de beste versie van fMSX. Deze werkt ook prima in een dos-box van Windows. Over het algemeen wordt fMSX-dos als de beste MSX2 emulator beschouwd.

Update: Virtual MSX

Van Sean Young hebben we all lange tijd niets vernomen. Zijn MSX1 emulator staat nog steeds op versie 1.1b.

Nieuw: FreeMSX

Er zijn weer wat nieuwe emulators in MSX emulator land. FreeMSX is wel een hele mooie. Het is een MSX1/2/2+ en Turbo-R emulator! Versie 0.11 is de laatste versie, maar dat kan snel veranderen. De vorige 0.9 (release) en 0.10 werd al snel geupdate. FreeMSX draait onder Windows en gebruikt DirectX. De systeemeisen zijn fors: op mijn P166 loopt hij net goed. Na wat 'tuning' zou hij ook op een i486/50 moeten lopen. Dit lijkt me echter onwaarschijnlijk.

De emulator ondersteunt read-only diskimages, zodat meteen vanaf cdrom gespeeld kan worden. Een kort feature overzicht:

- MSX Turbo-R emulatie
- V9958 (MSX2+ VDP) emulatie
- Ondersteunt muis en meerdere joysticks
- Meerdere configuraties en geheugen-layouts
- Ondersteunt DSK en DDI diskimages
- Draait in een window of fullscreen
- PSG en SCC emulatie
- Ondersteunt japanse Kanji roms
- Uitgebreide help-file (met MSX documentatie)
- Draait op Windows 95 en NT4
- Draait ook MSX dos 2

Ondersteuning is gepland voor:

- Printers (ook emulatie van MSX printer)
- RS232
- Video capture (NMS8280!)
- Diskimages met errormap (voor kopieerbeveiligde diskettes)
- Touchpad
- Overige geluidschips

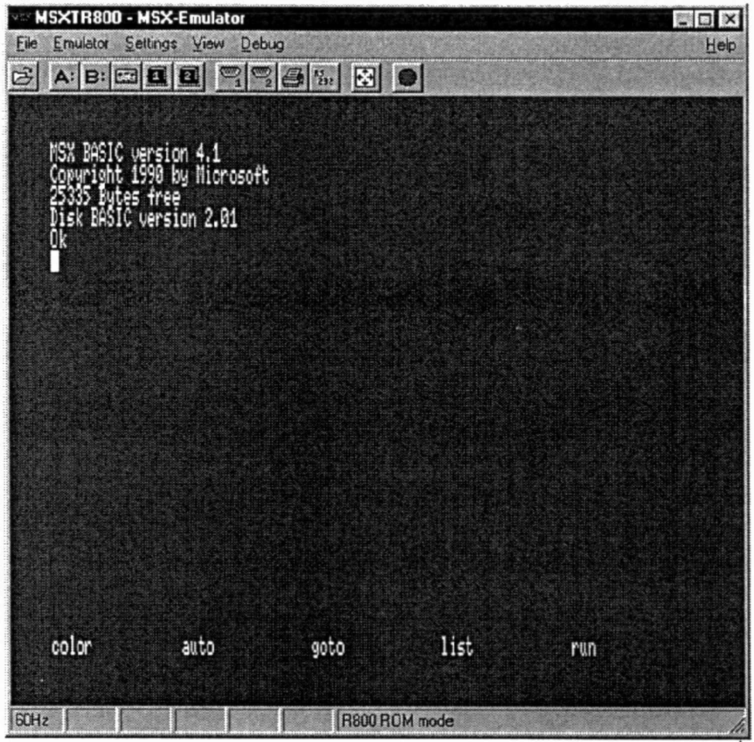

- Alle MSX diskformaten

FreeMSX zal een geduchte concurrent voor fMSX zijn. fMSX heeft nu het voordeel dat ook de FM-PAC ondersteunt wordt. Bovendien heeft fMSX zich al bewezen voor wat betreft de kwaliteit en stabiliteit. FreeMSX belooft echter veel goeds.

Nieuw: BrMSX

Een Braziliaanse MSX1 emulator. Veel valt hier niet over te vertellen. Marat Fayzullin, de maker van fMSX, heeft op zijn website een artikel geplaatst over hoe je een MSX emulator kan maken. Hierdoor verschijnen er nu diverse nieuwe emulatoren. Als MSX'er heb je hier weinig aan omdat het vaak de eerste experimenten zijn van programmeurs die het leuk vinden om zoiets eens uit te proberen. BrMSX is volgens mij ook zo'n emulator. De emulator heeft niets te bieden wat de bekende emulators al niet hebben. Het huidige versienummer is 1.05.

Nieuw: MSKiss

Ook dit is een emulator die gemaakt is naar aanleiding van het artikel van Marat (zie BrMSX). Ook dit is een MSX1 emulator. SCC support is er alleen voor GUS geluidskaarten. De laatste versie is 0.0.5. Dat zegt genoeg denk ik.

Arjan Steenbergen

Windows Commander 3.50

De Windows versie van Norton Commander werd veel te laat uitgebracht en heeft daardoor zijn grote DOS broer nooit in populariteit overtroffen. Inmiddels was men al aan de Windows Verkenner gewend geraakt. Met Windows Commander komen de bekende panelen weer in volle glorie terug. En hoe!

Veel mensen gebruiken nog steeds die oude vertrouwde Norton Commander in een dos-venster onder Windows 95. Op zicht is daar niets mis mee, maar er is één belangrijk nadeel: de DOS-versie van Norton Commander ondersteunt geen lange bestandsnamen. De Windows-versie lost dit probleem op. Maar op de één of andere manier werkt die Windows-versie lang niet zo comfortabel als die oude DOS-versie. Dat, en het late verschijnen, heeft ertoe bijgedragen dat Norton Commander lang niet zo populair meer is als vroeger.

Verkenner

Met de Windows Verkenner kun je ook op een eenvoudige manier je bestanden beheren. Nadeel is dat het allemaal niet zo snel gaat. Iets met de muis aanwijzen, aanklikken, verslepen en weer loslaten duurt nu eenmaal langer dan een druk op F5 (copy) en Enter (Ok). Voor de doorsnee gebruiker voldoet de Windows Verkenner prima, maar wil je meer (of sneller) dan heb je toch echt iets anders nodig.

Windows Commander homepage:
http://www.ghisler.com

Windows Commander

Windows Commander is, zoals de naam al doet vermoeden, een Norton Commander kloon voor Windows. Wanneer je het programma voor het eerst start, ziet het er bekend maar ook wat rommelig uit (figuur 1). Na enkele veranderingen in de configuratie van het programma ziet hij er al een stuk beter uit (figuur 2).

Compatible

Net als Norton Commander (NC) beschikt Windows Commander (WC) over twee panelen. Hierin staan de bestanden. WC is 'toets-compatible' met NC, dus F5 is copy, F6 is rename/move, F8 is delete, Alt-F1 voor de drive van het linker paneel, enzovoort. Door deze compatibiliteit kun snel overweg met WC.

Ook WC heeft een commandoregel. Wanneer je hier een commando typt, wordt dat commando in een dos-box uitgevoerd. Zelf schakel ik deze commandoregel altijd uit. Met een druk op de rechtercursortoets komt hij desge-

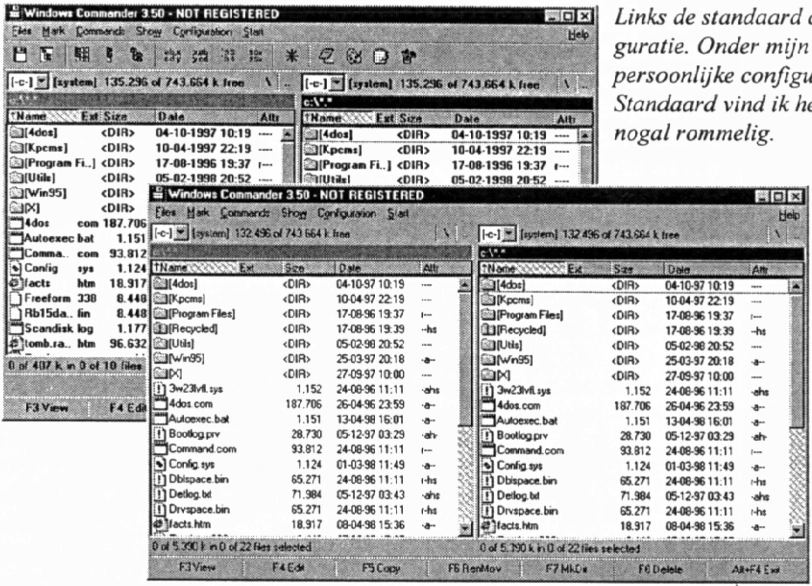

Links de standaard configuratie. Onder mijn persoonlijke configuratie. Standaard vind ik hem nogal rommelig.

wenst weer tevoorschijn en kun je net als in NC met Alt-Enter bestandsnamen overnemen uit het paneel. Qua functionaliteit kan WC zo'n beetje hetzelfde als NC. Maar WC kan meer…

Netwerk

In een paneel hoeft niet per se de inhoud van een directory op je eigen computer te staan. Je kunt er ook een netwerk mee op. Je hoeft dus niet meer verplicht via het icoon 'Netwerkomgeving' het netwerk op, het kan ook via WC. WC gaat zelfs nog verder: je kunt er nu zelfs mee FTP'en.

FTP

FTP staat voor File Transfer Protocol. Het FTP protocol wordt op Internet gebruikt om bestanden over te sturen. De bekende browsers zoals Internet Explorer en Netscape Navigator ondersteunen ook FTP, maar je kunt er alleen mee van directory wisselen en bestanden ophalen. Met WC kun je echter alle bestandsbeheerfuncties gebruiken. WC is ideaal om je zelfgemaakte homepage te uploaden naar de server van je Internetaanbieder.

Ook voor downloaden is WC ideaal. Je kunt bestanden namelijk in de achtergrond downloaden. Voor iedere download wordt een aparte FTP sessie gestart. Bovendien kun je met meerdere FTP site verbinden. Iedere FTP connectie krijgt een drive-cijfer (!). Je kunt dus ook van de ene FTP-site naar de ander kopieeren (niet getest).

Zoeken

Met een druk op Alt-F7 verschijnt een zoek-venster. Bestanden kunnen op allerlei verschillende manieren gezocht worden: op (een deel van) de naam, op datum, op grootte, op attributen maar ook op

tekst in bestanden. Deze laatste mogelijk is werkelijk ideaal! Er is echter nog meer: heb je na een zoekactie een lijstje bestanden, dan kan je deze lijst in een paneel plaatsen. Het actieve paneel krijgt dan als inhoud het resultaat van de zoekactie. Stel dat je een bepaalde tekst wil veranderen die in een aantal bestanden voorkomt, dan zoek je eerst in welke bestanden die tekst voorkomt, en vervolgens zet je het resultaat van die zoekactie in een paneel. Je kunt nu één voor één de bestanden langslopen en editen (F4).

Archieven

Net als NC kan WC goed overweg met archieven zoals ZIP en ARJ. NC kan echter slechts één niveau diep kijken. NC kan niet de bestanden tonen van een ZIP file in een ZIP file. Voor WC is dit echter geen probleem, hij draait zijn hand niet om voor een RAR in een ARJ in een ZIP. Je kan zelfs op dat niveau nog gewoon bestanden kopieeren of bekijken.

Viewer

WC beschikt over een ingebouwde tekstviewer. Het is een veelzijdige en snelle viewer. Een bestand kan zowel in tekst als in hex bekeken worden en met/zonder word-wrap. NC beschikt over veel meer viewers voor allerlei soorten bestanden. Veel soeps zijn die viewers echter niet. Missen doe ik ze dus niet.

Conclusie

Was/ben je gek op NC, of ben je de omslachtige werkwijze van de Windows Verkenner zat, stap dan nu over op Windows Commander. Het programma is snel en veelzijdig. Het registreren van Windows Commander kost fl. 74,50 en kan bij CopyCats Software & Services in Nederland.

Arjan Steenbergen

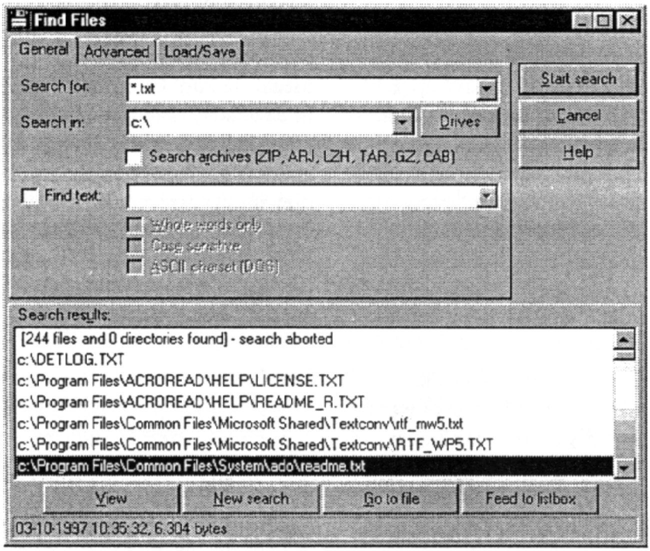

Notulen ledenvergadering 1998

1) Opening door de voorzitter
Hans verwelkomt de 16 aanwezigen. Hans Oranje en Fred Stok hebben zich afgemeld wegens ziekte. Piet van Dijk was afwezig vanwege werkzaamheden en Philip v/d Gaag was om persoonlijke redenen verhinderd.

2) Notulen Ledenvergadering 1997
Ondergetekende leest de notulen voor. Hier waren verder geen opmerkingen en is dus goedgekeurd.

3) Ingekomen stukken
Er waren geen ingekomen stukken.

4) Verslag secretaris
Ondergetekende lees het verslag voor. Hierbij zijn de volgende opmerkingen en suggesties gemaakt:

- Er zou onder de leden eens uitgezocht kunnen worden wie er veel af weten over een bepaald onderwerp. Deze mensen zouden dan te hulp geroepen kunnen worden bij problemen van andere leden, maar zou ook eventueel een thema-avond kunnen houden.
- Het zou goed zijn als voor problemen oplossen een bepaald persoon aangewezen word, zodat dat de leden die nog niet zo bekend zijn binnen de club, ook weten bij wie ze terecht kunnen.

5) Verslag penningmeester
Wim bespreekt het kasboek en de begroting. Hierbij zijn de volgende opmerkingen en suggesties naar voren gekomen:

- Omdat portokosten een behoorlijk grote kostenpost is word voorgesteld dat de stadspost misschien een goed alternatief zou zijn voor de PTT.
- Er word gevraagd of het niet link is om door te blijven gaan met de hardwareverkoop gezien de teruglopende interesse voor MSX. Gezien de huidige financiële stand van de hardwareverkoop, loopt de club weinig risico.

Hierna werd de contributie verhoging voorgesteld. Gezien de stijgende kosten voor ruimtehuur en de dalende inkomsten uit de hardwareverkoop ziet het bestuur zich genoodzaakt om een contributieverhoging door te voeren. Het gaat hier om verhoging van ongeveer 20%. Voor het volgende seizoen heeft het bestuur ook weer een verhoging van 20% in gedachten.

De leden zijn akkoord gegaan met de verhoging voor dit seizoen. Voor het volgende seizoen vond men dat dat beter aan het nieuwe

bestuur overgelaten kon worden. Dit voorstel is dus afgekeurd. Er zijn nog de volgende opmerkingen geplaatst:

- Als we uit de hardwareverkoop minder geld krijgen, kunnen we met de feestavonden dan niet wat minderen ? Zeker de loterij is een grote kostenpost.
- Er werd ook gevraagd of we plannen hadden met verkoop van PC-hardware. Gezien de complexiteit, diversen configuraties en de handel die overal al is, is handelen in PC apparatuur behoorlijk risicovol.

De kascontrolecommissie heeft de financiële administratie van de penningmeester goed doorgenomen en dit bleek weer tot op de cent te kloppen. De penningmeester is gedechargeerd voor het beleid van afgelopen jaar.

6) Benoeming kascommissie
Voor het nieuwe jaar is de volgende kascommissie op gesteld: F. Stok en R. Ouwerkerk zullen de nieuwe commissie vormen. Sven zal reserve zijn.

7) Benoeming bestuur
Eerst word het nieuwe bestuur bekend gemaakt. Het zal er als volgt uitzien: Eric Blaak, Hans Meijers, Arjan Steenbergen, Bas Vijfwinkel en Edgar van Waardenburg. In dit nieuwe bestuur zal Eric als voorzitter optreden, Hans Meijers als penningmeester en Edgar van Waardenburg als secretaris. Marcel vijfwinkel zal tijdelijk de plaats van Bas in het bestuur voor z'n rekening nemen, omdat Bas nog in Japan zit.

De leden hebben ingestemd met deze bestuurswijzigingen.

Hans neemt afscheid van Wim die na een aantal jaren stopt met de bestuurstaken.

8) Toekomst van de Club
Hans leest eerst een verhaal voor dat door het huidige bestuur is opgesteld. Het betreft hier de visie over het verleden en heden van de club:

Hoe was de situatie ('91-'96)
We hadden steeds een ledenaantal dat rond de 50 leden schommelde. De opkomst op de clubavonden lag meestal rond de 25 leden. De clubavond waren meestal erg gezellig en men was over het algemeen vrij actief bezig. De clubavonden waren aantrekkelijk om naar toe te komen omdat je er vaak nieuwe software zag en er altijd mensen waren die je eventueel bij problemen konden helpen. En er waren altijd een aanzienlijk aantal computers op de clubavonden aanwezig dankzij de leden die hun machine meenamen.

Hoe is de situatie nu
De introductie van de PC heeft voor veel verwarring en misverstanden geleid. Er werd verwacht dat door deze verandering in de club het ledenaantal sterk zou stijgen, maar niets bleek minder waar. Er zijn bijna geen specifiek PC-leden bijgekomen. En het aantal MSX-leden is dalend, dus krijgt de club steeds minder leden. De clubavonden worden steeds minder bezocht en men is absoluut niet meer actief bezig. Er staan nog maar enkele computers

op de avonden, waardoor zo'n avond ook niet echt aantrekkelijker word. Hierdoor word het ook minder gezellig waardoor we weer een lagere opkomst krijgen. En natuurlijk heeft de club nu te kampen met een bestuurscrisis, waardoor het bestuur nog maar uit 3 man bestaat. Gezien de reacties op de brief van november(geen) en de al eerder verstuurde enquête (15 terug gekregen van de 44 verzonden formulieren) kunnen we dus stellen dat er grote desinteresse heerst onder de leden.

Na dit verhaal verteld Eric Blaak namens het toekomstige bestuur de visie op de toekomst:

De toekomst van MPCD

Zoals de voorzitter al geschetst heeft, ziet de toekomst er niet echt rooskleurig uit. De meeste verwarring is ontstaan door invoering van de PC, maar ook andere dingen, zoals het uitblijven van het clubblad door te weinig kopij, is er een onderdeel van. Het nieuwe bestuur zal zich sterk maken om van deze vereniging weer een actieve vereniging te maken. Maar dit kan niet alleen uit het bestuur komen, ook zullen we, U, onze leden gaan vragen om mee te werken aan activiteiten die georganiseerd gaan worden. Ook het clubblad wordt nu weer op vaste tijdstippen uitgebracht, dit zal gebeuren elke 2 maanden, indien blijkt dat dit te weinig zal zijn, zal dit verhoogd worden naar bijvoorbeeld elke 6 of 4 weken. In het blad zullen vaste rubrieken terug gaan keren zoals:

- *Tips & trucs*
- *Vraag en aanbod*
- *Recensies van spelen en programma's*
- *Ingezonden brieven*

Om het clubblad te maken is wel informatie nodig, hiervoor zal het bestuur gebruik maken van o.a. Internet, maar ook van de leden. U kan aan het blad meewerken door kopij die u heeft aan het bestuur door te geven. Hiervoor zal een ideeënbus aanwezig zijn op elke clubavond waar U opmerkingen, mededelingen en stukjes voor in het blad kwijt kunt. Ook kunt u de leden van het bestuur altijd E-mailen, alle leden van het bestuur hebben een E-mail-adres welke in het clubblad zullen worden gepubliceerd. Ook zal er door het bestuur een aantal andere acties worden georganiseerd, waarvan o.a. de volgende:

- *De vereniging zal reclame gaan maken voor naamsbekendheid en voor nieuwe leden.*
- *Er zullen op elke clubavond vaste activiteiten komen.*
- *Er zal contact opgenomen worden met diversen bedrijven voor het, eventueel tijdelijk, beschikbaar stellen van software zodat dit gedemonstreerd en uitgelegd kan worden op clubavonden.*
- *Bij het volgende clubblad zal tevens een enquête gevoegd zijn, nu zal u denken: "Alweer één ?", maar de bedoeling van deze enquête is het verkrijgen van inzicht in de apparatuur die u als leden thuis hebben, zodat hier rekening mee gehouden kan worden.*
- *Er komt een prikbord, voor*

mededelingen, vraag en aanbod, oproepjes e.d.
- *Het bestuur gaat ook de jacht openen op een sponsor voor de vereniging.*

Na deze beide visies zijn er de volgende opmerkingen en suggesties naar voren gekomen:
- Bij buurthuizen worden computercursussen gegeven. Dit zijn beginners en die kunnen we misschien als leden werven.
- De jongeren bij onze club zouden op hun scholen kunnen proberen leden te werven. Hierbij moet wel uitgekeken worden dat MPCD geen jongerenclub word.
- Er moeten actievere leden bijkomen, die bereid zijn hun computer mee naar de clubavonden te nemen.
- Gaat het nieuwe bestuur proberen mensen met veel of weinig ervaring met computers te werven ? Het nieuwe bestuur streeft ernaar een evenwicht te bereiken. Dus mensen met veel computerkennis en mensen met weinig computerkennis.

9) Rondvraag
- Arjan gaat met het clubblad een hele nieuwe start maken en doet z'n best om er het beste van te maken.

ReBirth RB-338 1.5
Techno Micro Composer

Wie een beetje met het maken van housemuziek bekend is, zal het typenummer TB-303 geen onbekende zijn. De Roland TB-303 is een zogenaamde bassline synthesizermodule. Hiermee kan je een baslijn maken. De baslijn wordt door middel van stappen opgebouwd. Iedere stap is een noot. Op de TB-303 kan je maximaal 16 stappen programmeren, dus een baslijn bestaat dus uit maximaal 16 noten. De TB-303 werd in de jaren tachtig gemaakt en is nu een zeer gewild apparaat. Tweedehands prijzen van fl. 2500,= zijn eerder regel dan uitzondering; een veelvoud van de oorspronkelijke prijs.

In dezelfde tijd maakte Roland ook een aantal inmiddels beroemde drumcomputers: de TR-808 en de TR-909. Zeker deze laatste is erg gewild. Heb je er één staan dan kan deze nu bijna fl. 3000,= opleveren! De werkwijze van deze drumcomputers is hetzelfde als die van de TB-303, dus ook met een 16 stappen sequencer.

Emulatie
Rebirth is een programma dat maar liefst twee TB-303's en een TR-808 emuleert. Je hebt hiervoor een redelijk snelle computer nodig (minimaal Pentium) en een geluidskaart.

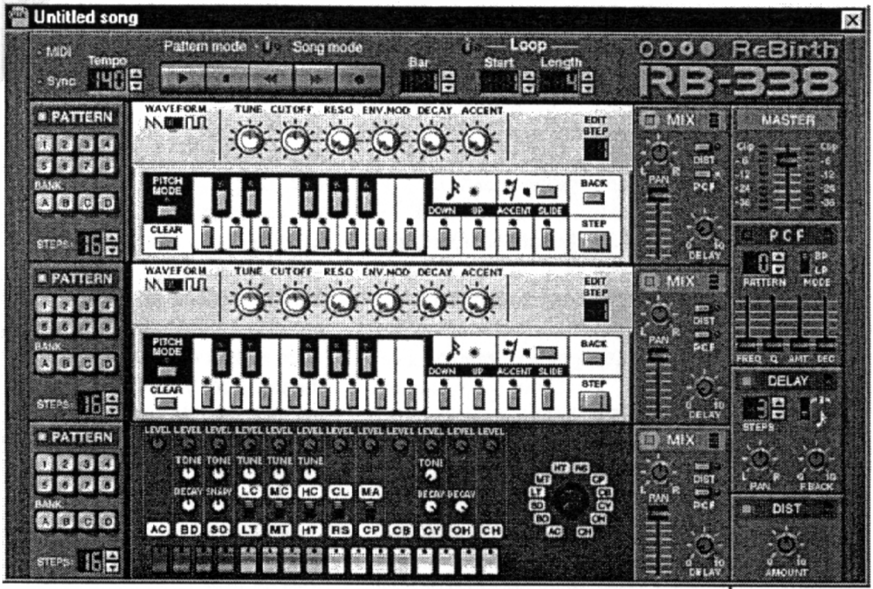

Gebruik bij voorkeur een DirectX compatible geluidskaart, zoals de Creative Labs Soundblaster serie. Rebirth maakt voor de geluidsopwekking namelijk gebruik van DirectX 3.0. Een directX compatible geluidskaart kan hierdoor veel sneller aangestuurd worden dan een niet-compatible kaart. Dit scheelt aanmerkelijk in de reactiesnelheid van het programma wanneer je aan de knoppen draait om geluiden te veranderen.

Update

Rebirth is inmiddels op versie 1.5 aangeland. Een paar weken terug werd een update op de site van Propellerheads (de makers) geplaatst, die de in de winkel verkrijgbare versie 1.0 uitbreidt met een aantal nieuwe mogelijkheden. In deze recensie ga ik uit van versie 1.5. Rebirth is overigens gemaakt door Propellerheads maar wordt gedistribueerd door het bekende Steinberg (van de sequencersoftware Cubase).

Songs

In Rebirth kan je meer dan alleen wat baslijntjes met drums afspelen. Je kunt er complete nummers mee maken. Een aantal meegeleverde demonstratienummers laten dit mooi zien. Als je met Rebirth een nummer wilt maken dan maak je eerst van te voren een aantal patronen in de patternmode. Om het nummer op te namen schakel je over naar de songmode. Je gaat nu realtime een nummer maken. Je kiest via de patternmodules het patroon dat je af wilt spelen en ook kan je realtime met de knoppen van de verschillende modules rommelen. Dat rommelen met de knoppen wordt uiteraard ook opgenomen. Dat is iets wat met de echte apparaten niet kan.

MIDI

Via Hubi's loopback device kan je Rebirth synchroniseren met Cubase of een andere sequencer maar dat kan ook via de externe MIDI poort van je geluidskaart. De knoppen van de TB-303 en de TR-808 kan je via MIDI besturen. Dit is vaak handiger dan het draaien van de knoppen met de muis. Met de muis kan je immers maar aan 1 knop tegelijk draaien.

Modules

Naast de beide TB-303 modules en de TR-808 module zitten patternmodules. Hierin kan je je pattern in programmeren. Iedere patternmodule heeft 4 banken met elk 8 posities. In elke positie past een patroon van maximaal 16 stappen. Het aantal stappen is overigens in te stellen.

Aan de andere kant van de hoofdmodules zit een mixmodule. Je kunt hiermee het volume, de panning, de distortion, de delay en de PCF regelen. PCF staat voor Pattern Controlled Filter. Deze uitbreiding zit in versie 1.5 en biedt nieuwe manieren om het geluid te veranderen.

Versie 2.0

In Juni wordt versie 2.0 van Rebirth verwacht. Hierin zal naast de TR-808 ook een TR-909 drumcomputer ingebouwd zijn. Eigenlijk is het raar dat ze de TR-909 niet meteen hebben ingebouwd. de TR-080 is vooral geliefd bij R&B muziekanten terwijl de TR-909 meer voor de house/techno muziek is. De TR-909 past dus veel beter bij de TB-303.

Website

Op http://www.propellerheads.se vind je de website van de makers van Rebirth. Je kunt hier enorm veel songs downloaden en zelfs alternatieve versies van Rebirth, die een ander uiterlijk hebben. Deze zijn gemaakt met behulp van de (gratis) tool Renovator. Je kunt ze dus ook zelf maken. alsje erg creatief bent, kun je ook meedoen met een wedstrijd die momenteel loopt. Er wordt een CD gemaakt met de beste Rebirth muziek. Je kan je muziek opsturen en wie weet kom je er ook op te staan.

Conclusie

Rebirth is echt een te gek programma voor wie met house/ techno of synthesizermuziek bezig is. De TB-303 emulatie is zeer goed en in v1.5 zelfs nog verbeterd. De keuze voor de TR-808 ipv de TR-909 is raar, maar in de praktijk valt er best iets goeds van te maken. Aanrader!

Arjan Steenbergen

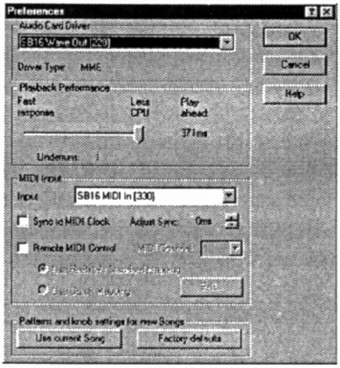

NestorBASIC

Toen ik dit programma een week of drie terug op Internet tegenkwam had ik meteen zoiets van 'hadden we dat 10 jaar terug maar gehad!'. NestorBASIC is in feite Kun basic maar dan met een hele hoop extra functies.

Kun basic (ook wel Xbasic genoemd) is een basic-compiler voor de MSX. Dankzij Kun basic hebben heel wat programma's het levenslicht gezien, die er anders niet geweest waren. Immers, Kun basic maakt het mogelijk om in Basic geschreven programma's op machinetaalsnelheid te draaien. Een aardig voorbeeld van een programma dat met Kun basic is gemaakt, is het spel No Name, dat in het vorige clubblad stond.

Kun basic brengt dan wel een hoop snelheid, maar er zijn ook een aantal minpunten. Zo worden niet alle basic commando's ondersteunt. Bijvoorbeeld, alle disk-access moet je buiten het zogenaamde Turbo blok doen. Het Turbo blok is het gedeelte van het programma dat door Kun versneld wordt. Dit blok geef je aan met de commando's CALL TURBO ON en CALL TURBO OFF, vandaar de naam 'Turbo blok'. Een ander nadeel is dat je programma niet erg groot kan worden, omdat Kun veel geheugen wegsnoept.

NestorBASIC, gemaakt door Nestor Soriano, lost al deze problemen op en voegt extra functies toe. De kenmerken van NestorBASIC zijn:

- Volledige toegang tot al het (beschikbare) geheugen van de computer, tot 4MB.
- Toegang tot het VRAM, met de mogelijkheid om data uit te wisselen met VRAM/RAM.
- De mogelijkheid om basic programma's op te slaan in de memory mapper, welke uitgevoerd kunnen worden zonder verlies van variabelen.
- Toegang tot bestanden en directe lees/schrijf toegang tot sectoren.
- Directory management en bestandszoek functies
- Compressie decompressie van grafische bestanden
- Ingebouwde Moonblaster replayer
- Ingebouwde PSG geluidseffect replayer
- Het gebruik van machinetaal routines uit het BIOS of elk willekeurig RAM segment en interrupts.

Al deze functies zijn direct te gebruiken binnen het Turbo blok, dus op volle snelheid. De speciale functie worden aangeroepen via een USR functie. Parameters worden in een array gezet.

Init

NestorBASIC wordt simpel geladen via bload"nbasic.bin",r.

Hierna zijn er slechts 500 bytes van het Basic geheugen verdwenen en is NestorBASIC in het geheugen aanwezig. Ook is de array (P) voor het doorgeven van parameters aangemaakt. Hierin staat na initialisatie van NestorBASIC (NB) versie informatie en info over het beschikbare geheugen. NB telt het aanwezige en beschikbare geheugensegmenten. In je basic programma kan je heel eenvoudige het hele geheugen benutten, doordat je bij alle geheugenfuncties een segmentnummer mee kunt geven. NB zoekt zelf wel uit waar dat segment staat. Ook het VRAM wordt in segmenten ingedeeld.

Diskfuncties

NestorBASIC heeft de volgende diskfuncties aan boord:

- Creeeren/wissen/renamen/zoeken bestanden
- Lezen/schrijven bestanden van/naar RAM of VRAM
- Onder DOS 2, bestanden moven en bestandsattributen (re)setten
- Lezen/schrijven sectoren van/naar RAM of VRAM
- Ophalen/zetten van de default drive/directory
- Diskgrootte en vrij ruimte opvragen
- Onder DOS 2, de grootte opvragen en bepalen van de RAM disk.

Het afvangen en doorgeven van fouten is ook netjes geregeld.

Grafisch

Zoals genoemd heeft NB compressie en decompressie routines aan boord om grafische bestanden mee in- en uit te pakken. Deze compressie is gebaseerd op de Run Length Encoding (RLE) techniek. Niet super, maar voldoende voor een aardige compressie op veel afbeeldingen.

Replayer

NB heeft ook een Moonblaster replayer aan boord. Deze wordt niet standaard geladen. Deze moet via een aparte functie-call worden geladen. De replayer is voor Moonblaster 1.4. Alle functies van de originele player worden ondersteunt (starten, stoppen, pauzeren, in-/uitfaden, etc.). De muziek kan vanuit ieder RAM segment gestart worden.

Handleiding

Bij NestorBASIC zit een tekstfile van ruim 100kB met een complete engelstalig handleiding. Alle functies worden er uitvoerig in beschreven.

Conclusie

Tien jaar te laat, dat gevoel bekruipt me als ik de handleiding bekijk. Er is zo verschikkelijk veel mee mogelijk. Ik had er graag mee gewerkt. Tegenwoordig wordt er niet zoveel meer gedaan op de MSX, dus het programma krijgt waarschijnlijk niet de waardering die het verdient. Programmeer je nog steeds op de MSX, zorg dan dat je het programma in je bezit krijgt!

Arjan Steenbergen

Tips & Trucs

Deze rubriek zal voortaan gevuld zijn met allerlei soorten handige en/of leuke tips en trucs, bij elkaar gezocht door Eric Blaak.

Beep Codes AMI bios

De onderstaande beep codes kunt u horen wanneer u de pc aanzet en er is mis is met het systeem. Er is dan een hardware gerelateerd probleem.

Aantal Beeps	Betekenis
1	DRAM refresh failure
2	Parity Circuit failure
3	Base 64K RAM failure
4	System Timer failure
5	Processor failure
6	Keyboard Controller Gate A20 error
7	Virtual Mode Exception error
8	Display Memory R/W Test failure
9	ROM-BIOS Checksum failure

Easter eggs

Pasen is al geweest, maar toch heeft u nog wat paaseieren in huis. Verborgen grapjes in software worden namelijk 'Easter eggs' genoemd, oftewel paaseieren. Hier zijn er een paar:

Egg: Microsoft Excel 97

- Start Excel 97
- Druk op F5 (go to), type in 'X97:L97' en klik op 'Ok'.
- Druk op Tab
- Houd Ctrl en Shift ingedrukt en klik op het icoon voor de 'grafieken wizard' (een blauw/geel/rood grafiek icoon).
- That's all, just fly away...

Egg: HP 5PSE Scanner

Zet de SCSI ID van de scanner op 0. Zet de scanner uit. Houd de scanknop ingedrukt en zet de scanner aan. Hou de knop ingedrukt totdat de scannner muziek begint te maken. Als je het goed hebt gedaan hoor je nu 'Ode to joy' met behulp van de motor van de scanner.

Tomb Raider 2 cheats

Veld overslaan: laat Lara het volgende doen: druk op '/' zodat Lara een flare pakt. Doe 1 stap naar voren (met shift dus), doe 1 stap naar achteren. Draai haar 3 keer volledig rond en spring dan naar voren.

Alle wapens en munitie: laat Lara het volgende doen: druk op '/' zodat Lara een flare pakt. Doe 1 stap naar voren (met shift dus), doe 1 stap naar achteren. Draai haar 3 keer volledig rond en spring dan naar achteren.

Links

Hier zijn de URL's van een hoop hardware fabrikanten:

2 the Max	www.2themax.com
3Com	www.3com.com
3M Innovations	www.3m.com
Acecad	www.acecad.com

Gravis	www.gravis.com
Advansys	www.advansys.com
Agfa	www.agfa.com
Alpha Systems	www.aslrwp.com
AMD	www.amd.com
Analog Devices	www.analog.com
Apple Computers	www.apple.com
Askey Communic.	www.askey.com
Asus	www.asus.com
Biostar Group	www.biostar-usa.com
Brooktree chips	www.brooktree.com
Brother	www.brother.com
Canon	www.canon.com
Casio Handheld	www.casiohpc.com
CH Products	www.chproducts.com
Cirrus Logic	www.cirrus.com
Citizen	www.citizen-america.com
Compaq online	www.compaq.com
Creative Labs	www.creaf.com
Cyrix	www.cyrix.com
Digital	www.digital.com
Dynalink	www.dynalink.tip.nl
E-Tech (Bullit)	www.e-tech.com.tw
Eastman Kodak	www.kodak.com
Ericsson	www.ericsson.com
Gateway 2000	www.gw2k.com
Gemlight	www.gemlight.com.hk
Hewlett-Packard	www.hp.com
Hitachi	www.hitachi.com
IBM	www.ibm.com
Intel	www.intel.com
Iomega	www.iomega.com
JVC	www.jvc.ca
Lexmark Internat.	www.lexmark.com
Logitech	www.logitech.com
Matrox	www.matrox.com
Maxell	www.maxell.com
Minolta	www.minolta.com
Miro	www.miro.de
Motorola	www.mot.com
Mustek	www.mustek.com
Nec	www.nec.com
Nokia	www.nokia.com
Opti	www.opti.com
Philips	www.philips.com
Pioneer	www.pioneer.co.jp
Psion	www.psion.com
QMS	www.qms.com
Rockwell	www.brooktree.com
Samsung	www.samsung.com
Seikosha	www.seikosha.com
Shuttle Tech.	www.shuttletech.com
Siemens	www.siemens.com
Silitek Corp.	www.silitek-corp.com
SiS	www.sis.com.tw
SMC	www.smc.com
Soyo	www.soyo.com
STB	www.stb.com
SyQuest	www.syquest.com
TDK	www.tdk.com
Tekram	www.tekram.com.tw
Texas Instr.	www.ti.com
Acer Group	www.acer.com
Fujitsu	www.fujitsu.com
Epson	www.epson.com
Thrustmaster	www.thrustmaster.com
Trident	www.tridentmicro.com
Trust	www.trust-site.com
Tseng Labs	www.tseng.com
Tulip Computers	ww.tulipcomputers.com
Turtle Beach	www.tbeach.com
UMC	www.umc.com.tw
Wang	www.wang.com
ADI Online	www.adi-online.com
Elsa	www.elsa.de
Winbond	www.winbond.com.tw
Yamaha	www.yamaha.com
Zenith	www.zds.com

URL's zoekengines

Altavista	www.altavista.com
Webcrawler	www.webcrawler.com
Northernlight	www.northernlight.com
Yahoo	www.yahoo.com
Ilse	www.ilse.nl
Search	www.search.com
Filez	www.filez.com
FTP Search	ftpsearch.ntnu.no
Zoek	www.zoek.nl

URL's Diversen

Dordrecht
www.waterstad.nl
www.dordt.nl (red.)

IDG Webwereld
www.idg.nl

Joke a Day
www.jokeaday.com

Gratis SMS sturen
www.mtn.co.za

Screensaver Heaven
www.dse.nl/bewoners/bax/

Snelheidscontroles
www.flits.vuurwerk.nl

Easter Eggs
www.htsoft.com/easter/

URL's Shareware

Winfiles	www.winfiles.com
Dowload	www.download.com
Shareware	www.shareware.com
FTP	www.filez.com
Walnut Creek	www.cdrom.com

URL's Games

Tombraider	www.tombraider.com
Tombraider 2	www.tombraider2.com
Sierra games	www.sierra.com
Broderbund	www.broderbund.com
Flight Unlimited 2	www.lglass.com
Worms 2	www.worms2.com
Flight Sim. 98	www.microsoft.com/games/fsim

Eric Blaak

DISSEL
KOPIEERTECHNIEK

A.C. SINGEL 344
3311 HL DORDRECHT
TEL: 078-613 91 60
FAX: 078-614 45 94

Bedrukkingen van Textiel e.d.

Prijslijst van de diverse mogelijkheden, klaar terwijl u wacht:

Voorwerp	Formaat	Prijs
T-shirt	A4	ƒ 29,50
	A3	ƒ 34,95
Mouse – mat	N.V.T.	ƒ 19,95
Puzzel	A5	ƒ 14,50
	A4	ƒ 19,50
	A3	ƒ 23,95
Draagtas	A4	ƒ 16,50
	A3	ƒ 21,50
Tegel*	N.V.T.	ƒ 19,95
Kussen	N.V.T.	ƒ 29,50
Mok*	N.V.T.	ƒ 14,95
Eigen textiel	op aanvraag	

* levertijd is 3 dagen

Diskettes

per 10 stuks

slechts 5 gulden

(zonder doosje

verkrijgbaar bij de bar